

DET TALTE ORD GÆLDER

**Taleseddel til FOU samrådsspørgsmål W
vedrørende den flybaserede havmiljøovervågning
Torsdag den 25. april 2013**

Taleseddel

Spørgsmål W er stillet efter ønske af Troels Lund Poulsen (V).

FOU samrådsspørgsmål W

Forsvarsministeren bedes redegøre for det danske havmiljøberedskab, jf. ministerens orientering af 14. marts til udvalget i FOU alm. del - bilag 128.

Besvarelse af samrådsspørgsmål W

- Som det fremgik af min besvarelse af samrådsspørgsmål C, så foretages havmiljøovervågning i Danmark fortrinsvis af de tre skibe fra søværnet, der døgnet rundt er indsat i farvandsovervågningen, forsvarets inspektionsfly af typen Challenger samt med satellit. Derudover bidrager et stort antal havmiljøvogtere samt øvrige skibe og fly med observationer, som efterfølgende undersøges af forsvaret.
- I min skriftlige orientering af Forsvarsudvalget den 14. marts i år fremgår det, at den flybaserede havmiljøovervågning desværre ikke blev afviklet helt som planlagt i 2012.
- Konkret drejer det sig om, at flyvefrekvensen ikke var fuldstændig efterlevet i hele 2012, idet der i perioder af 2012 ikke er gennemført de planlagte 2 flyvninger per uge, som Helsingfors Kom-

DET TALTE ORD GÆLDER

missionen anbefaler. Det skal dog samtidig understreges, at det fastsatte krav om 450 timers havmiljøflyvning per år er opfyldt i 2012.

- Forsvaret har nu rettet op på forholdene, hvilket jeg vil komme nærmere ind på om lidt.
- Som det også fremgår af min skriftlige orientering, så har Forsvarsministeriets departement iværksat skærpet tilsyn på området samt orienteret Rigsrevisionen om sagen.
- Til brug for besvarelsen af nærværende samrådsspørgsmål W har Forsvarskommandoen oplyst følgende - jeg citerer:

”Forsvaret har tre Challenger inspektionsfly, hvoraf de to kan udrustes med en særlig radar til havmiljøovervågning.

Inspektionsflyvene anvendes endvidere til overvågning og suverænitethævdelse ved Grønland og Færøerne samt til anti-pirateri-operationen ved Afrikas Horn samt transportopgaver for Kongehuset og ministerier.

Aktuelt har inspektionsflyene i forbindelse med udsendelse af et flybidrag [Hercules] til Mali periodevis også været på beredskab til medicinsk evakuering af eventuelle tilskadekomne fra internationale operationer.

Forsvarets proces med at optimere havmiljøflyvningerne udspringer blandt andet af Rigsrevisionens kritik af flyvningerne.

Da forsvaret overtog opgaven med havmiljøflyvning fra Miljøministeriet, blev de flyveruter, der var fastlagt inden overtagelsen, videreført.

En konsulentanalyse fra 2009 anbefalede imidlertid nye flyveruter med henblik på at øge sandsynligheden for at opdage forureninger.

Efter en prøveperiode i 2009 og 2010 blev disse flyveruter evalueret. Ved evalueringen blev internationale aftaler, der i visse tilfælde er formuleret som anbefalinger, tillagt opsættende virkning, det vil sige tolket som egentlige forpligtelser.

I medfør af analysearbejdet og en efterfølgende afprøvning af nye ruter i 2009-2010, flyver forsvaret nu ruter, der både sikrer størst mulig sandsynlighed for at opdage forureninger, og som samtidig opfylder de internationale forpligtelser.

Flyvefrekvensen er baseret på Helsingfors Kommissionens anbefaling om, at de mest trafikerede farvande overflyves to gange per uge.

Forsvarskommandoen blev imidlertid med udgangen af 2012 bekendt med, at flyvefrekvensen ikke var fuldstændig efterlevet i hele 2012. Forsvarskommandoen fremsendte derfor i januar 2013 en redegørelse for, at der i 19 uger i 2012 var fløjet mindre end den internationale forpligtelse tilsiger.

De 19 uger havde sammenhæng til perioder med blandt andet teknisk havari og perioder med udsendelse af flybidrag til anti-piraterioperationen ved Afrikas Horn og perioder, hvor der blev ydet transportstøtte til tre ministerier.

Imidlertid blev det fastsatte krav om 450 timers havmiljøflyvning per år opfyldt i 2012.

Det er Forsvarskommandoens vurdering, at de manglende flyvninger generelt kan tilskrives, at de relevante myndigheder i forsvaret ikke har haft fuld forståelse for, hvor stringent Helsingfors Kommissionens anbefaling om to flyvninger per uge skulle følges.

Forsvarskommandoens redegørelse ligger til grund for Forsvarsministerens orientering af Forsvarsudvalget, alm. del bilag 128.

Forsvarskommandoen har på baggrund af den reducerede fly-

vefrekvens i 2012 iværksat en række foranstaltninger, der har til formål at undgå gentagelser:

- Det er indskærpet, at Helsingfors Kommissionens anbefaling om to flyvninger hver uge overholdes.
- Flyvertaktisk Kommando er pålagt at oplyse i detaljer om eventuelle konsekvenser for havmiljøflyvninger, når andre opgaver overvejes.
- Der er iværksat skærpede rapporteringsforpligtelser omkring afvigelser fra den planlagte flyvning, hvis dette medfører, at de internationale forpligtelser ikke overholdes.

Afslutningsvis gør Forsvarskommandoen opmærksom på, at man i øjeblikket analyserer muligheden for at kunne variere det nuværende flyvemønster for at kunne gøre det mere uforudsigeligt for potentielle miljøsyndere på havet.

Såfremt det vurderes, at der er operative fordele ved mere fleksibilitet, påtænker forsvaret at rejse emnet som en faglig drøftelse i regi af Helsingfors Kommissionen. Drøftelsen kan resultere i en justeret formulering af aftaleteksten eller fortolkningen heraf. Indtil da fortsætter forsvaret det nuværende flyvemønster.”

Citat slut.

Som jeg afsluttede min orientering af Forsvarsudvalget med at anføre, så er det min forventning, at forsvaret i 2013 lever op til de nationale opgaver og internationale forpligtelser i relation til løsning af havmiljøberedskabet – herunder også hvad angår den flybaserede havmiljøovervågning.

Dette afslutter min besvarelse af samrådsspørgsmål W.